

$$\bar{Y}_1 = Y_0 + \Delta_{\bar{Y}} = \bar{Y}_0 + (\bar{Y}_1 - \bar{Y}_0) = \bar{Y}_1, \quad (9)$$

т.е. налага се изводът, че изобщо няма смисъл да се оценяват абсолютни прирасти в сводни свойства на съвкупности.

Следователно опитът с чисто математически аргументи да се отхвърли т.нар. индексен факторен анализ и особено анализът на прирасти по източници не изглежда много убедителен. В разглежданите публикации в крайна сметка се апелира този анализ да се провежда, като "изследването на промените във времето на сумата на признаковите значения може да стане чрез изследване на динамиката на честотните разпределения или чрез изследване динамиката на параметрите на тези разпределения" (Шкодрев, докл., 2003, с. 126). В Шкодрев, (2004, с. 20) също се извежда подобен извод, който гласи: "Статистическата алтернатива на ИФА (индексния факторен анализ) е изследване на динамиката на честотните разпределения по елементите (единиците) на СС (статистическата съвкупност) по значенията на съответния признак (не само цена)". Принципно с подобни постановки бих могъл да се съглася, но би било желателно те конкретно да се разработят, за да се разбере как би изглеждал анализът на прирасти дори в една примерна ситуация. Това е необходимо, тъй като в същата публикация (с. 18-19) се изтъква, че "чрез индексните формули не може да се измери темпът на изменение на общото (средното) равнище на цените", а също "опитите за приложение на понятията и методите на изследване на статистическата теория в индексната концепция се безплодни, защото са безсмислени". Твърде песимистично заключение, с което едва ли може да се изрази съгласие. Още повече, че целта на тези публикации, както ми се струва, е търсенето на възможности т.нар. индексна концепция да се преобразува и съгласува с теорията на съвкупностите и съвкупностните изследвания.

Като обобщение на изложеното дотук ще изтъкна още веднъж, че, по мое мнение, анализът на абсолютни прирасти по източници има достатъчно познавателни и практико-приложни качества, за да му се търси непременно някаква алтернатива. За илюстрация мога да посоча следните резултати от анализа на абсолютния прираст на брутния вътрешен продукт в България през 2001 г. спрямо 1998 г., изразен в доларови единици³, като се използва равенство (2).

³ Изчисленията са направени въз основа на данни от уебсайта на Световната банка (относно обема на брутния вътрешен продукт) и от уебсайта на Международната организация на труда (относно броя на заетите лица). Данните са структурирани по основните отрасли селско стопанство, промишленост и услуги.